

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 35/2018-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. júna 2018 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, advokátska kancelária, Námestie gen. M. R. Štefánika 1, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 37/2009 a takto

rozhodol:

Sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]
[REDACTED] nevyhovuje.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 35/2018-9 z 18. januára 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľky“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 37/2009 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu sťažnosti predovšetkým vyplynulo:

«... Podaním: „Žaloba o zaplatenie 7.282,69,-EUR s príslušenstvom“ sa sťažovateľky domáhajú od [REDAKOVANÉ], rod. [REDAKOVANÉ]... (ďalej len Žalovaná) o zaplatenie finančnej čiastky po úprave petitu 6.068,88,-EUR za predaj pozemkov.

Žalovaná na základe „Kúpna zmluva č. 042/02-8“ zo dňa 06.12.2005, ktorej vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bol povolený 06.03.2006, pod LS-17/06 (ďalej len Kúpna zmluva) predala v Kúpnej zmluve uvedené nehnuteľnosti v prospech kupujúcich: ŽELEZNICE SLOVENSKEJ REPUBLIKY, Bratislava, so sídlom v Bratislave, Ul. Klemensova 8.

Kúpna cena za uvedené pozemky bola Žalovanej vyplatená v celkovej výške 658.195,- Sk (21848,07,-EUR). Sťažovateľkám patrí podiel, ktorý vlastnil ich starý otec [REDAKOVANÉ] a ten je 60/216-in a tomu prináleží kúpna cena vo výške 6.068,88,-EUR.

Štátne notárstvo v Žiline po zomrelom [REDAKOVANÉ]... vydalo rozhodnutie zo dňa 16.07.1965, sp. zn. D 1027/64-21, kde v čl. III. je uvedené. „[REDAKOVANÉ] nie je povinný vyplácať ostatných dedičov z tých poľnohospodárskych pozemkov, ktoré sú v úžitku JRD, dovtedy, kým tieto sú v úžitku JRD. Ak by niekedy snád' boli mu tieto pozemky vylúčené do individuálneho užívania, alebo ak by mu za ne bola poskytnutá náhrada, bude

povinný ostatným dedičom vyplácať ich zákonný podiel a to do 6 mesiacov od vylúčenia do individuálneho užívania resp. od poskytnutia náhrady“.

Na daný prípad sa vzťahuje judikát - Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.11.2003, sp. zn. 5Cdo 96/2000, ktorého právna veta znie:

„Rozhodnutie o vysporiadaní dedičstva, podľa ktorého sa preberateľom dedičstva - poľnohospodárskych pozemkov stáva jeden z dedičov s tým, že v prípade scudzenia pozemkov za náhradu sa táto rozdelí v rovnakom pomere medzi všetkých dedičov, možno považovať za obdobu (analógiu) zmluvy (dohody), ktorá zakladajúc majetkové právo zaväzuje nielen jej účastníkov, ale aj ich právnych nástupcov, a ktorá im umožňuje domáhať sa práv, resp. nárokov ňou založených, ak sa stanú splatnými“.

Žalovaná odmietla mimosúdne vydať to čo sťažovateľkám patrí, preto sa svojho práva domáhajú cestou súdu.

... Sťažovateľky poukazujú na to, že Okresný súd Žilina doposiaľ vo veci samej nerozhodol i napriek tomu, že predmetná žaloba bola na uvedenom súde podaná 06.03.2009. To znamená, že za sedem rokov a osem mesiacov vo veci samej nerozhodol. Na sedem rokov a osem mesiacov bolo príliš málo pojednávaní. Okresný súd Žilina podľa vyjadrenia sťažovateľiek robil prietahy v zabezpečovaní dôkazov o ktoré ho sťažovateľky požiadali, alebo ich vôbec nezabezpečil, ako napr. „Kúpna zmluva č. 042/02-8“ zo dňa 06.12.2005 zo Správy katastra Žilina a iné.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd vo veci samej nekonal tak, ako mu to ukladá O. s. p. teraz CSP, a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Poukazujeme na to, že v danom prípade sa jedná o nie zložitý spor. Taktiež poukazujem na to, že okresný súd vo veci samej za sedem rokov a 8 mesiacov vo veci samej nerozhodol.

... Sťažovateľky sú presvedčené, že prietahmi v konaní boli porušené ich základné ľudské práva - právo na prerokovanie ich vecí v primeranej lehote a prerokovanie ich vecí bez prietahov v konaní, čo im garantuje čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Uvedené sťažovateľkám spôsobuje stres, finančnú ujmu, pretože s peniazmi, ktoré sú predmetom žaloby nemôžu disponovať. Pripomínajú, že sú všetky dôchodkyne, niektoré z nich majú podlomené zdravie, a preto zdĺhavé súdne konanie im negatívne pôsobí na ich zdravie a psychiku.

... Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľky požadujú v dôsledku prietáhov v konaní pri rozhodovaní o Žalobe o zaplatenie 6762,48,-EUR s príslušenstvom, ktorá je vedená na Okresnom súde Žilina pod sp. zn.: 17C/37/2009, aby im Ústavný súd Slovenskej republiky v súlade s čl. 127 ods. 3 Ústavy SR a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 10000,-EUR (desaťtisíc EUR) ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Finančné zadosťučinenie zdôvodňujú tým, že počas uvedeného konania a prietáhov v konaní, ako aj neefektívneho konania, ktoré nevedlo efektívne k odstráneniu právnej neistoty, pretože nemôžu disponovať s finančnými prostriedkami a tým im Žalovaná, ako aj Okresný súd Žilina porušujú ich práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pričom poukazujem na Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 13/2000 z 10.07.2001. Uvedené im spôsobuje zdravotné problémy a stres, finančnú stratu a iné. Uvedeným sú vystavené pocitom právnej neistoty, krivdy, nespravodlivosti, bezmocnosti a úzkosti z nečinnosti a konania Okresného súdu Žilina a to tak, ako sme už uviedli.

... Ďalej si sťažovateľky uplatňujú náhradu trov právneho zastúpenia v súlade s § 11 ods. 2 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb do dnešného dňa pozostávajúcu z dvoch právnych úkonov, a to z prevzatia a prípravy zastúpenia a z písomného podania na Ústavný súd SR a režijné paušály, t. j. $143\text{€} \times 4 \text{ klientky} - 50\% = 286 + 8,58\text{€}$ rež. paušál $\times 2 \text{ úkony} = 589,16 \text{€}$.»

2.1 Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľky navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľiek: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prietáhov upravenej v čl. 48 ods. 2... Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote a právo na spravodlivý súdny proces zaručený v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo Okresným súdom Žilina v konaní vedenom pod sp. zn.: 17C/37/209 porušené.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn.: 17C/37/2009 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
priznáva finančné zadostučinenie v celkovej výške 10.000,-EUR, t. j. každej z nich po 2500€, ktoré je Okresný súd Žilina povinný im vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Právnomu zástupcovi sťažovateľiek priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť na účet JUDr. Mgr. Štefana Buchu... a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho podpredsedom, listom sp. zn. 1SprS 53/18 z 15. februára 2018 (ku ktorému bolo pripojené vyjadrenie zákonnej sudkyne k danej veci, ako aj chronológia úkonov vykonaných v napadnutom konaní) a právny zástupca sťažovateľiek stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu z 19. marca 2018.

3.1 Podpredseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„... Podľa obsahu sťažnosti namietajú sťažovatelia dĺžku konania, pretože spor trval v čase podania sťažnosti sedem rokov a osem mesiacov, ďalej uvádzajú - že bolo na tento časový úsek málo pojednávaní a podľa vyjadrenia sťažovateľiek, súd spôsobil prieskumy pri zabezpečovaní dôkazov o ktoré ho sťažovateľky požiadali.

Mám za to, že vymedzenie označeného porušenia práv by malo byť pre Ústavný súd Slovenskej republiky v konaní o sťažnosti záväzná a to aj vo vzťahu k namietaným dôvodom.

Na rozdiel od sťažovateľov, považujem dané konanie za náročné najmä vzhľadom na procesný charakter, kde práve vinou žalobcov a ich právneho zástupcu dochádzalo k vynúteným prieskumom. Z obsahu spisu a vyjadrení sudkyne je zrejmé, že práve časté zmeny v postavení procesných strán, zmeny v žalobe, sú príčinou celkovej dĺžky konania.

Pokiaľ právny zástupca tvrdí, že vec je jednoduchá a viaže sa k nej judikát najvyššieho súdu, teda bolo by mu zrejmé o čom sa koná a mal ustálenú vecnú legitimitáciu, nedošlo by z jeho strany k toľkým podaniam vo veci samej, ktorými sa menila nie len žaloba, ale aj účastníci konania. Vyslovenie názoru o tom, že prejednávacia vec je jednoduchá, je len neodôvodneným názorom právneho zástupcu, ktorému nezodpovedá ani

jeho postup v konaní. Skôr táto námietka môže slúžiť ako snaha využitím legálnych prostriedkov vyvinúť tlak na sudcu, aby rozhodol v súlade s predstavami sťažovateľov.

Kontrolou v spise nie len z mojej strany, ale ani zo strany revíznej komisie neboli zistené žiadne neodôvodnené prieťahy. Určité obdobie nečinnosti po každom úkone považujem za prirodzené, pokiaľ zodpovedá primeranej zaťaženosti sudcu a jeho povinnostiam konať v celom senáte. Totiž rovnako ako majú účastníci lehoty na vyjadrenie či prípravu na pojednávanie, musí mať aj sudca časový priestor pre to, aby si stihol spis naštudovať, oboznámiť sa s dovtedajšími či novými podaniami, judikatúrou, pričom nekoná len v jednom spise, ale súbežne vo viacerých. Bežná zaťaženosť sudcu je cca pri počte vecí 350 v senáte, teda logicky ani nie je možné požadovať, aby súd konal v každej veci obratom.

Pokiaľ sťažovatelia namietajú, že vzhľadom na celkovú dĺžku konania bolo vo veci málo pojednávaní, mám za to, že odhliadnuc od toho, že väčšinu zmaril ich právny zástupca tým, že všetky zmeny vykonával v čase, že nebolo možné o nich rozhodnúť v predstihu, nepochopil základný účel súdneho konania, kde na pojednávaní sa má prejednať vec a v rámci hospodárnosti konania, má byť pojednávaní čo možno najmenej.

Pokiaľ sú namietané prieťahy pri zabezpečovaní dôkazov, tak dôkazná povinnosť je predovšetkým na procesných stranách a nie je žiaduce, aby súd obstarával dôkazy, ktoré majú v dispozícii strany alebo si ich môžu zabezpečiť, hoci aj po splnení poplatkovej povinnosti. Navyac, odmietnutie zo strany súdu zabezpečiť či vykonať dôkaz nemožno stotožňovať s prieťahmi v konaní.

Vo zvyšku v plnom rozsahu odkazujem na vyjadrenie JUDr. Anny Majerikovej z 14.2.2018, s ktorým sa stotožňujem.

Vzhľadom na uvedené navrhujem Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby uznesením rozhodol, že k porušeniu práv sťažovateľov namietaným postupom súdu nedošlo.

Zároveň oznamujem, že Okresný súd Žilina súhlasí s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky podľa § 30 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z.z. v platnom znení upustil od ústneho prejednávania prijatej sťažnosti, pretože od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie.“

3.2 Zákonná sudkyňa JUDr. Anna Majeriková uviedla tieto relevantné skutočnosti:

„Vo veci vedenej pod sp. zn. 17C 37/2009 sa môžem vyjadriť v krátkosti. Spis mi bol pridelený rozvrhom práce pre rok 2009 dňa 6.3.2009. K obsahu spisu a priebehu konania v predmetnej právnej veci udávam:

Nakoľko podanie navrhovateľov 1/ až 6/ nespĺňalo náležitosti riadneho návrhu zo strany súdu bol PZ navrhovateľov vyzývaný na odstránenie väd výzvou zo dňa 12.5.2009 (čl. 37 spisu). Podaním zo dňa 28.5.2009 (čl. 43) navrhovatelia rozšírili podaný návrh o ďalších účastníkov na strane navrhovateľov a zároveň podali návrh na zmenu petitu. Uznesením zo dňa 8.6.2009 (čl. 46) bolo procesne rozhodnuté o návrhu navrhovateľov o pripustení pristúpenia do konania ďalších účastníkov na strane navrhovateľov a po jeho právoplatnosti (2.7.2009) bolo rozhodnuté o zmene návrhu uznesením zo dňa 13.8.2009 (čl. 51) a bol nariadený termín pojednávania (dňa 13.1.2010 zmenený na deň 29.3.2010). Podaním zo dňa 12.1.2010 žiadali navrhovatelia, aby súd zabezpečil dôkaz (čl. 61) a súd pripísom zo dňa 15.1.2010 v rámci prípravy pojednávania tieto navrhované dôkazy zabezpečoval. Pojednávanie nariadené na deň 29.3.2010 bolo odročené z dôvodu, že právny zástupca navrhovateľov i napriek výzve súdu nesúhlasil, aby súd vec prejednal v neprítomnosti navrhovateľa 6/, ktorý bol PN, ktorá skutočnosť je zachytená v zápisnici (čl. 74) a pojednávanie bolo odročené na deň 2.6.2010, o čom prítomný boli upovedomení. Podaním zo dňa 1.6.2009 (deň pred pojednávaním čl. 85) a následne podaniami zo dňa 9.6.2010, 1.7.2010 (čl. 87, 100) požiadal PZ navrhovateľov o zmenu návrhu a uznesením zo dňa 6.7.2010 (čl. 104) bolo o návrhu rozhodnuté a bol nariadený termín na deň 4.4.2011, ktorý prevzal PZ navrhovateľov dňa 17.2.2011. Podaním zo dňa 30.3.2011 (čl. 128 a 131) prostredníctvom PZ zobrali návrh dvaja navrhovatelia (7, 8) späť a ďalším podaním dňa 31.3.2011 žiadali zmenu návrhu a pripustenie ďalších troch účastníkov na stranu odporcov (čl. 141) a pretože tieto podania boli doručené súdu už po nariadení pojednávania a pre krátkosť času nemohlo byť o nich rozhodnuté do pojednávania dňa 4.4.2011 a preto pojednávanie bolo odročené a o procesných návrhoch navrhovateľov bolo rozhodnuté samostatnými uzneseniami (dňa 12.12.2011 čl. 175, dňa 3.5.2012 čl. 193, dňa 18.9.2012 čl. 224) v spojení s odvolacím konaním nadobudlo právoplatnosť dňa 23.1.2013 (čl. 238) a bol nariadený termín pojednávania na deň 29.4.2013. Následne nariadený termín 16.9.2013, 29.1.2014 pričom tieto boli odročené z dôvodu procesných podaní právneho zástupcu v deň pojednávania resp. deň pred pojednávaním (zmena návrhu, pristúpenie

d'alších účastníkov, vykonanie dôkazov) a o procesných návrhoch účastníkov konania prvostupňový súd rozhodoval priebežne bez prietahov. Následne po obdržaní listín ako dôkazov, ktoré žiadal právny zástupca žalobcov bol nariadený termín pojednávania na deň 1.6.2015, kedy právny zástupca žalobcov žiadal o zrušenie termínu.

Následne vedené konanie uznesením zo dňa 18.1.2016 bolo prerušené, z dôvodu úmrtia žalobcu 2/ (dňa 22.7.2015) a to do právoplatnosti rozhodnutia dedičského súdu pod sp. zn. 15D/647/2015. Je potrebné v danej veci tiež poznamenať, že dobu prerušenia konania na základe straty procesnej subjektivity strany sporu (úmrtie počas konania) nemožno považovať za zbytočné prietahy, ktoré by boli spôsobené činnosťou (nečinnosťou) súdu v občianskoprávnom konaní. Po ustálení okruhu dedičov súd uznesením zo dňa 12.10.2016 súd pokračoval v konaní s dedičmi po poručiťelke (pôvodne žalobca 2) a zároveň boli vyzvaní (žalobcovia v rade 2a/, 2b/ a 2c/), ako požadujú, aby súd o ich žalobe rozhodol.

V priebehu konania prostredníctvom právneho zástupcu [REDAKOVANÉ], žalobcovia v rade 2a/, 2b/ a 2c/ doručili súdu dňa 15.12.2016, zmenu návrhu kedy vo vzťahu k žalobcom v r. 2a/, b/ a c/ žiadajú, aby žalovaná bola povinná zaplatiť žalobcom 2a/, b/ a c/ spoločne a nerozdielne sumu vo výške 4.155,72 eur s 9 % úrokom z omeškania od 7.9.2006 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti a zároveň na základe výzvy súdu s prípisom, nakoľko pôvodná žalobkyňa v r. 2/ sa domáhala od žalovanej zaplataenia nielen podielu 1/5 po poručiťelke [REDAKOVANÉ], ale aj podielu po svojom otcovi poručiťelovi [REDAKOVANÉ] v 1/6, súd vyzval, aby právni nástupcovia prejavili riadne a určite svoju vôľu uplatneného práva a písomne doplnili, resp. opravili podanie.

Dňa 7.2.2017 predložili súdu podanie, ktorým sa domáhajú, aby súd rozhodol, že žalovaná je povinná žalobcom zaplatiť, a to žalobcom 2a/, 2b/ a 2c/ spoločne a nerozdielne sumu vo výške 7.797,07 eur s 9 % úrokom z omeškania od 8.10.2011 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a zároveň právny zástupca žalobcov v r. 1/, 3/ až 6/ podaním doručeným súdu 7.3.2017 o 14.24 hod. (deň pred nariadeným pojednávaním 8.3.2017) predložil návrh na úpravu petitu a domáha sa, aby žalovaná bola povinná zaplatiť žalobcom v r. 1/, 3/ až 6/ spoločne a nerozdielne 2.2968,35 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 7.9.2006 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Z dôvodu neúčasti PZ žalobcov 2a/, 2b/, 2c/ [REDACTED] ako i samotných žalobcov 2a, b, c na nariadenom pojednávaní dňa 8.3.2017 súd o prípustnosti zmeny žaloby, ktorú predložil dňa 7.2.2017 a dňa 7.3.2017 právny zástupca žalobcov v r. 1/, 3/ až 6/ (JUDr. Mgr. Štefan Bucha) nemohol rozhodnúť, nakoľko uznesenie, ktorým súd pripustí zmenu žaloby doručuje súd subjektom, ak neboli prítomné na pojednávaní, na ktorom nastane zmena do vlastných rúk. Dňa 27.3.2017 súd samostatným uznesením rozhodol o týchto procesných podaniach.

Následne podaním doručeným súdu dňa 22.5.2017 žalobcovia 1/, 3/ až 6/ (JUDr. Mgr. Štefan Bucha) uviedli, že sa mienia v ďalšom domáhať od žalovanej zaplataenia spoločne a nerozdielne sumy 2.473,60 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2.473,60 eur od 7.9.2006 a dňa 1.6.2017 bolo na tunajší súd doručené ďalšie podanie žalobcov 1/, 3/ až 6/, v ktorom títo uviedli, že sa v ďalšom domáhajú od žalovanej každý zvlášť zaplataenia sumy 464,51 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 7.9.2006 do zaplataenia, (pričom $5 \times 464,51 \text{ eur} = 2.322,55 \text{ eur}$), pričom s jeho spresnením doručeným súdu 6.7.2017 žiadali žalovanú zaviazať zaplatiť im každému z nich sumu 464,51 eur s príslušenstvom 9 % úrokom z omeškania od 7.9.2006 do zaplataenia, v prevyšujúcej časti zobrali žalobcu späť.

Podaním 23.5.2017 a 30.5.2017 ([REDACTED]) na tunajší súd bolo doručené elektronicky s autorizáciou podanie žalobcov 2a/, 2b/ a 2c/, v ktorom žalobcovia 2a/, 2b/ a 2c/ uviedli, že sa od žalovanej domáhajú zaplataenia spoločne a nerozdielne sumy 3.595,28 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 7.9.2006 do zaplataenia a v ďalšom mienia domáhať, aby súd zviazal žalovanú zaplatiť každému z nich sumu 1.248,70 eur s príslušenstvom (t.j. $3 \times 1.248,70 \text{ eur} = 3.746,10 \text{ eur}$) následne spresneným 22.6.2017 žiadali zaviazať žalovanú zaplatiť im každému sumu 1.248,70 eur s 9 % úrokom z omeškania od 7.9.2006 do zaplataenia, pričom v časti presahujúcej sumu 3.746,10 eur zobrali žalobu späť.

Unesením 27.9.2017 súd rozhodol o týchto procesných úkonoch strán sporu a po ppl. rozhodnutí nariadil pojednávanie na deň 5.2.2018 (zrušený z dôvodu úmrtia žalobcu 2b dňa 22.11.2017) a následne s poukazom na ust. § 63 CSP rozhodol o pokračovaní v konaní s jeho právnymi nástupcami, a to: 2ba/ [REDACTED], 2bb/ [REDACTED], 2bc/ [REDACTED] a 2bd/ [REDACTED].

Mám eminentný záujem na vybavovaní vecí bez zbytočných prietáhov, avšak môžem vybaviť len toľko vecí, koľko je primerané pri riadnom plnení si povinností sudcu. Je potrebné poznamenať, že žalobcovia sú zastúpení advokátmi a ich podania nespĺňali náležitosti riadneho podania (zrozumiteľný, jasný a vykonateľný) a nie je možné považovať, žeby súd vo veci bol nečinný, práve strana sporu - žalobcovia svojimi procesnými podaniami (zmeny žaloby - rozšírenie, späťvzatie) spôsobili, že nebolo vo veci samej doposiaľ rozhodnuté. Právo na súdnu ochranu treba preto chápať aj ako dodržanie zákonom predpísaného procesného postupu. Uplatnenie práva je úzko spojené s procesným postupom, ktorý si strana sporu zvolí a v danom prípade boli žalobcovia v priebehu celého konania zastúpení advokátom. O procesných návrhoch účastníkov konania prvostupňový súd rozhodoval priebežne bez prietáhov.“

3.3 Právny zástupca sťažovateľiek v reakcii na uvedené vyjadrenie podpredsedu okresného súdu a zákonnej sudkyne v posudzovanom konaní zaujal toto stanovisko:

«... My netrváme na tom, aby sa v našom konaní (II. ÚS 35/2018) na Vašom súde konalo ústne pojednávanie.

... S podaním Vyjadrenie zo dňa 15.02.2018 a Vyjadrením sudcu nesúhlasíme a to z nasledovných dôvodov.

1. Doposiaľ uvedený súdny spor 17C/37/2009 trvá viac ako 9 rokov a za ten čas bolo 9 súdnych pojednávaní, ale z toho boli dve bez pojednávania vo veci samej a boli odročené, čo považujeme za príliš málo. Horšie je to, že niektoré súdne konania boli zbytočné a neefektívne, pretože okresný súd buď nezabezpečil navrhované dôkazy, alebo tie čo vykonal boli nesprávne.

2. Predmetom sporu je Žaloba o zaplatenie 6.762,49,-EUR s prísl., ktoré požadujeme od žalovanej zaplatiť na základe: Kúpna zmluva č. 041/02-8 zo dňa 6.12.2005, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený pod LS 17/06 - príloha č. 1 (ďalej len „Kúpna zmluva LS 17/06“).

3. Okresný súd Žilina listom: „Žiadosť“ zo dňa 15.01.2010 - číslo listu spisu 71 požiadal Správu katastra Žilina o vkladový spis ku kúpnej zmluve k prevodu nehnuteľností [redacted] a [redacted] kat. úz. [redacted], ktorá bola uzavretá medzi [redacted] (Žalovanou) a ŽSR Bratislava zo dňa 06.12.2005.

Ale Správa katastra Žilina okresnému súdu nezaslala Kúpnu zmluvu LS 17/06, ale Kúpnu zmluvu č. 041/02-8 zo dňa 6.12.2005, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený pod V 382/06 - príloha č. 2 (ďalej len „Kúpna zmluva V 382/06“). Zdôrazňujeme, že v Kúpnej zmluve LS 17/06 je kúpna cena vo výške 658195,-Sk a v Kúpnej zmluve V 382/06 je kúpna cena vo výške 21638,50,-Sk. Okresnému súdu Žilina rozdiel v uvedených kúpnych zmluvách (cenách) nevadil a vychádzal z vyžiadanej Kúpnej zmluvy V 382/06 s tým, že zákonná sudkyňa na pojednávaní povedala, že ona nič nebude žiadať z katastra, pretože ona nepozná žiadne LS 17/06, pretože kúpne zmluvy sa na katastri označujú pod V, a nie LS. Teda žaloba pokračovala tak, že sme síce žalovali na základe Kúpnej zmluvy LS 17/06, kde bola kúpna cena 658195,-Sk, ale zákonná sudkyňa vychádzala z vyžiadanej Kúpnej zmluvy V 382/06, kde bola kúpna cena 21638,50,-Sk.

4. Nepomohlo nám ani to, že sme na okresný súd podali podanie: „Návrh na zabezpečenie dôkazu (§ 78 O. s. p.“ zo dňa 19.04.2010 — príloha č. 3 a podanie: Návrh na zabezpečenie dôkazu (§ 78 O. s. p.) -urgencia č. 2“ zo dňa 23.04.2013 - príloha č. 4. Listinný dôkaz Kúpnu zmluvu LS 17/06 (spis LS 17/2006) sme nemohli zo Správy katastra žiadať, pretože sme neboli účastníkmi zmluvného vzťahu, preto sme ho museli žiadať prostredníctvom okresného súdu. Preto nie je v tomto prípade pravdivé tvrdenie JUDr. Kozáčika - (predseda súdu), že je našou povinnosťou listinné dôkazy si zabezpečiť.

5. Tým, že nám zákonná sudkyňa odmietla vyžiadať zo Správy katastra Kúpnu zmluvu LS 17/06 hrozilo nám, že súd nám žalobu zamietne, pretože žalujeme na základe Kúpnej zmluvy LS 17/06 a Správa katastra dodala súdu Kúpnu zmluvu V 382/06 a sudkyňa tvrdila, že ona označenie kúpnej zmluvy LS nepozná, preto to nežiadala z katastra. Preto nám neostalo nič iné, len zo Správy katastra Žilina na príhovor vplyvne osoby vyžiadať Kúpnu zmluvu LS 17/06, ktorá má originál pečiatky - príloha č. 1. Na pojednávaní, ktoré sa konalo na okresnom súde Kúpnu zmluvu LS 17/06 - príloha č. 1 náš právny zástupca predložil súdu, čo je uvedené v poslednom ods. na druhej strane Zápisnice o pojednávaní zo dňa 04.04.2011 - príloha č. 5. I napriek uvedenému zákonná sudkyňa zo Správy katastra Žilina nevyžiadala spis LS 17/2006.

6. Za uvedený postup a správanie zákonnej sudkyne sme na ňu podali podanie: Návrh na disciplinárne konanie voči zákonnému sudcovi“ — príloha č. 6, ktoré sme adresovali: JUDr. Lucia Žitňanská - ministerka spravodlivosti SR. Ministerka

spravodlivosti na naše podanie odpovedala listom zo dňa 31.10.2011, č. 23326/2011-154 - príloha č. 7.

7. Okresný súd Žilina až v roku 2013 zo Správy katastra na základe: „Žiadosť“ zo dňa 19.06.2013 - príloha č. 8 vyžiadal iba kópie geometrických plánov, ktoré boli súčasťou spisu LS 17/2006 a taktiež vyžiadal spätnú identifikáciu. Zdôrazňujeme, že pokiaľ by bol okresný súd v roku 2010 správne vyžiadal Kúpnu zmluvu LS 17/06 v ktorej boli príslušné geometrické plány aj s identifikáciou, boli by bývali úkony a pojednávania vedené správnym smerom a efektívne.

8. Z chronológie spisu vyplýva, že sa od 04.04.2011 do 24.4.2013 vo veci samej nepojednávalo. Od 27.05.2014 do 08.03.2017 sa vo veci samej nepojednávalo. Aj keď došlo k úmrtiu účastníkov konania okresný súd konanie neprerušil.

9. Je pravdou, že Okresný súd Žilina v konaní 17C/37/2009 urobil aj neurobil procesné úkony, ktoré sme navrhli súdu urobiť, ale v danom prípade išlo iba o procesné úkony. V štvrtom odst. na strane 11 Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.01.2012, sp. zn. III. ÚS 459/2011-29 je uvedené:

„Ústavný súd pri hodnotení postupu sťažovateľa bral do úvahy to, že ako účastník konania má nesporne právo na procesné úkony, ktoré urobil. Ak v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania dochádza k predĺženiu konania, zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba, ale nemožno ju pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04). Ústavný súd opierajúc sa o svoju judikatúru však k tomu poznamenáva, že procesné návrhy, ktoré sú procesným právom účastníka konania, však nemôžu byť dôvodom na nekonanie v merite veci (podobne napr. IV. ÚS 111/2003, II. ÚS 52/06).

Z uvedeného vyplýva, že Okresný súd Žilina mal vo veci samej konať.

10. Trovy právneho zastúpenia JUDr. Mgr. Štefana Buchu v tomto konaní.

Hodnota jedného úkonu právnej služby podľa §11 ods. 2 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004/2004 Z. z. (ďalej iba Vyhlášky) o odmenách advokátov pre rok 2016 je vo výške 143€ + 8,58,-EUR x 4 klienti - 50% + režijný paušál, čo je spolu 294,58€, pre rok 2018 je vo výške 153,50,-€ x 4 klienti -50% + 9,21EUR režijný paušál, čo je spolu 316,21€.

Trovy právneho zastúpenia advokáta JUDr. Mgr. Štefana Buchu, AK Žilina, pozostávajú z týchto úkonov právnej služby:

1. Prevzatie a príprava zastúpenia + prvá porada s klientom dňa 11.11.2016 (§ 13a ods. 1, písm. a/ Vyhlášky)..294,58€,

2. Podanie na súd: „Sťažnosť proti porušovaniu práva na spravodlivé súdne konanie ...“ zo dňa 14.11.2016 (§ 13a od. 1, písm. c/ Vyhlášky)..294,58€,

3. Podanie na súd: „Stanovisko sťažovateľa na: „Vyjadrenie k sťažnosti“, ktoré urobil ... zo dňa 19.03.2018 (§13a ods. 1, písm. c/ Vyhlášky)..316,21€,

Trovy právneho zastúpenia spolu: 905,37,-EUR.

S poukázaním na uvedené navrhujeme Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby rozhodol tak, ako sme uviedli v petite našej Sťažnosti zo dňa 14.11.2016, ktorá Vám bola doručená dňa 16.11.2016.»

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

5. Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 17 C 37/2009:

Dňa 6. marca 2009 bola na Okresnom súde Žilina podaná žaloba o zaplatenie sumy 6 068,88 € s príslušenstvom. Žalobcami v predmetnej veci boli 1) [REDAKOVANÉ], 2) [REDAKOVANÉ], 3) [REDAKOVANÉ], 4) [REDAKOVANÉ], 5) [REDAKOVANÉ], 6) [REDAKOVANÉ] a žalovanou bola [REDAKOVANÉ] (všetci rodení [REDAKOVANÉ]). Právnym zástupcom žalobcov bol JUDr. Mgr. Štefan Bucha. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 17 C 37/2009 a pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. Anne Majerikovej.

Dňa 9. apríla 2009 okresný súd vyzval žalobcov, aby spoločne a nerozdielne zaplatili súdny poplatok.

Dňa 28. apríla 2009 bolo okresnému súdu doručené oznámenie žalobcov, že trvajú na verejnom prejednaní veci s nariadením pojednávania. Toho istého dňa bol zaplatený súdny poplatok.

Dňa 30. apríla 2009 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k žalobe a splnomocnenie na jej zastupovanie advokátkou [REDAKOVANÉ].

Dňa 12. mája 2009 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-37 vyzval žalobcov na odstránenie väd podania.

Dňa 28. mája 2009 bol okresnému súdu doručený návrh na pristúpenie ďalších účastníkov na strane žalobcov. Toho istého dňa bol súdu doručený upravený žalobný petit a žalovaná suma bola rozšírená na 7 282,68 €.

Dňa 8. júna 2009 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-46 pripustil, aby do konania pristúpili ďalší účastníci na strane žalobcov v rade 7) [REDAKOVANÉ], v rade 8) [REDAKOVANÉ].

Dňa 13. augusta 2009 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-51 pripustil zmenu petitu žalobného návrhu.

Dňa 21. októbra 2009 okresný súd nariadil termín pojednávania na 13. január 2010.

Dňa 12. januára 2010 bol zrušený plánovaný termín pojednávania z dôvodu vážnych rodinných záležitostí sudkyne a bol stanovený nový termín na 29. marec 2010.

Dňa 12. januára 2010 bolo okresnému súdu doručené stanovisko žalobcov k „vyjadreniu žalovanej k žalobe“ a návrh žalobcov na zabezpečenie dôkazu (zapožičanie spisov).

Dňa 19. januára 2010 bola Správe katastra Žilina doručená žiadosť okresného súdu o zapožičanie spisu k dotknutej kúpnej zmluve.

Dňa 22. januára 2010 bol okresnému súdu na jeho žiadosť doručený dedičský spis z Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 14 D 342/2008.

Dňa 3. februára 2010 bol okresnému súdu doručený vyžiadaný spis ku kúpnej zmluve od Správy katastra Žilina.

Dňa 29. marca 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré súd odročil na 2. jún 2010 z dôvodu neúčasti žalobcu v rade 6), keďže právny zástupca žalobcov nesúhlasil, aby súd prejednal vec v jeho neprítomnosti.

Dňa 6. apríla 2010 bolo okresnému súdu doručené potvrdenie o pracovnej neschopnosti žalobcu v rade 6), ktorý sa z tohto dôvodu nezúčastnil pojednávania.

Dňa 20. apríla 2010 bol okresnému súdu doručený návrh žalobcov na zabezpečenie dôkazu.

Dňa 1. júna 2010 bol okresnému súdu doručený upravený žalobný petit a žalovaná suma bola spresnená na 7 282,70 €.

Dňa 2. júna 2010 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré súd odročil na neurčito pre účely rozhodnutia o upravenom žalobnom petite a zároveň vyzval právneho zástupcu žalobcov, aby upravený žalobný petit spresnil o skutkové odôvodnenie.

Dňa 9. júna 2010 bol okresnému súdu doručený upravený žalobný petit spolu s materiálnym odôvodnením.

Dňa 6. júla 2010 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-104 pripustil zmenu petitu žalobného návrhu.

Dňa 8. septembra 2010 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k upravenému žalobnému petitu.

Dňa 3. februára 2011 okresný súd nariadil termín pojednávania na 4. apríl 2011.

Dňa 30. marca 2011 bolo okresnému súdu doručené späťvzatie žaloby zo strany [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Toho istého dňa bolo okresnému súdu doručené stanovisko žalobcov k „*vyjadreniu žalovanej k úprave žalobného petitu*“.

Dňa 31. marca 2011 bol okresnému súdu doručený upravený žalobný petit (z formálneho hľadiska sa na stranu žalovaných uvádzajú [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]). Toho istého dňa bola súdu doručená urgencia návrhu žalobcov na zabezpečenie dôkazu.

Dňa 4. apríla 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré súd odročil na neurčito pre účely procesného rozhodnutia o návrhoch z 30. a 31. marca 2011.

Dňa 11. apríla 2011 bol okresnému súdu doručený návrh žalobcov na vylúčenie sudkyne JUDr. Anny Majerikovej z konania.

Dňa 12. apríla 2011 sa k návrhu na vylúčenie vyjadrila samotná sudkyňa.

Dňa 15. apríla 2011 bol spis doručený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o námietke zaujatosti voči zákonnej sudkyňi.

Dňa 18. júla 2011 krajský súd uznesením č. k. 5 NcC 12/2011-166 nevylúčil zákonnú sudkyňu okresného súdu JUDr. Annu Majerikovú z konania a rozhodovania.

Dňa 28. júla 2011 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 29. septembra 2011 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-171 zastavil konanie proti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na základe späťvzatia žaloby.

Dňa 12. decembra 2011 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-175 nepripustil, aby do konania ako ďalší účastníci na strane žalovaných pristúpili [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

Dňa 2. januára 2012 žalobcovia podali odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 12. decembra 2011.

Dňa 1. februára 2012 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k odvolaniu žalobcov.

Dňa 7. februára 2012 bol spis doručený krajskému súdu pre účely rozhodnutia o odvolaní.

Dňa 28. februára 2012 krajský súd uznesením č. k. 8 Co 49/2012-188 zrušil uznesenie okresného súdu z 12. decembra 2011 a vec vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 12. apríla 2012 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 3. mája 2012 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-193 pripustil, aby do konania pristúpili ako žalovaní v rade 2) [REDAKOVANÉ], v rade 3) [REDAKOVANÉ] a v rade 4) [REDAKOVANÉ].

Dňa 25. mája 2012 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-210 vyzval žalobcov, „aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia pod následkom odmietnutia podania voči žalovaným v rade 2 až 4 odstránili vady podania z 5. marca 2009, doručeného súdu dňa 6. marca 2009“.

Dňa 5. júna 2012 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k úprave petitu a zmene žaloby.

Dňa 17. augusta 2012 žalobcovia podali odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 25. mája 2012.

Dňa 3. septembra 2012 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-218 vyzval žalobcov, „*aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia pod následkom odmietnutia podania voči žalovaným v rade 2 až 4 odstránili vady podania z 5. marca 2009, doručeného súdu dňa 6. marca 2009*“.

Dňa 13. septembra 2012 bola okresnému súdu doručená odpoveď žalobcov na uznesenie okresného súdu z 3. septembra 2012.

Dňa 18. septembra 2012 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-224 „*podanie žalobcov z 5. marca 2009, doručené súdu dňa 6. marca 2009 v časti smerujúcej voči žalovaným v rade 2 až 4 odmietol. Žalovaným v rade 2 až 4 súd náhradu trov konania nepriznal*“.

Dňa 15. októbra 2012 žalobcovia podali odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 18. septembra 2012.

Dňa 5. novembra 2012 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k odvolaniu žalobcov.

Dňa 15. novembra 2012 bol spis doručený krajskému súdu pre účely rozhodnutia o odvolaní.

Dňa 28. novembra 2012 krajský súd uznesením č. k. 7 Co 407/2012-238 potvrdil uznesenie okresného súdu z 18. septembra 2012 a žalovaným v rade 2) až 4) náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Dňa 10. januára 2013 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 5. marca 2013 okresný súd nariadil termín pojednávania na 29. apríl 2013.

Dňa 23. apríla 2013 bola okresnému súdu doručená urgencia č. 2 návrhu žalobcov na zabezpečenie dôkazu.

Dňa 29. apríla 2013 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré súd odročil na 16. september 2013 pre účely vykonania ďalšieho dokazovania.

Dňa 3. mája 2013 bola Správe katastra Žilina doručená žiadosť okresného súdu o predloženie vkladového spisu.

Dňa 13. mája 2013 bol okresnému súdu doručený vkladový spis.

Dňa 10. júna 2013 bol okresnému súdu doručený návrh žalobcov na zabezpečenie dôkazu – vyhotovenie spätnej identifikácie zo Správy katastra Žilina.

Dňa 2. júla 2013 boli okresnému súdu na základe jeho žiadosti doručené zo Správy katastra Žilina geometrické plány a spätná identifikácia parciel.

Dňa 16. septembra 2013 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré súd odročil na neurčito pre účely procesného rozhodnutia a predloženia návrhu na pripustenie zmeny pôvodného návrhu právnym zástupcom žalobcov.

Dňa 30. septembra 2013 bola okresnému súdu doručená úprava petitu, jeho materiálne odôvodnenie a spresnenie žalovanej sumy zo strany žalobcov.

Dňa 8. októbra 2013 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie žalovanej k úprave petitu.

Dňa 14. októbra 2013 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-332 pripustil zmenu návrhu.

Dňa 11. novembra 2013 okresný súd nariadil termín pojednávania na 29. január 2014.

Dňa 23. januára 2014 bola okresnému súdu doručená žiadosť žalobcov a ich právneho zástupcu o odročenie termínu pojednávania.

Dňa 29. januára 2014 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré súd odročil na 7. apríl 2014 pre účely vykonania ďalšieho dokazovania.

Dňa 28. marca 2014 okresný súd zmenil termín pojednávania zo 7. apríla 2014 na 26. máj 2014 z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne.

Dňa 26. mája 2014 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré súd odročil na 17. september 2014 pre účely vykonania ďalšieho dokazovania.

Dňa 3. júna 2014 bola spoločnosti [REDAKOVANÉ] doručená žiadosť okresného súdu o poskytnutie informácie, či medzi ňou a žalovanou bola uzavretá nájomná zmluva na prenájom pozemkov.

Dňa 2. júla 2014 bola okresnému súdu doručená odpoveď, v ktorej spoločnosť [REDAKOVANÉ] uviedla, že nedošlo k uzavretiu nájomnej zmluvy medzi ňou a žalovanou.

Dňa 10. septembra 2014 bola okresnému súdu doručená žiadosť žalobcov a ich právneho zástupcu o odročenie pojednávania nariadeného na 17. september 2014.

Dňa 11. septembra 2014 okresný súd na základe žiadosti zrušil plánovaný termín pojednávania a zároveň listom požiadal právneho zástupcu žalobcov, aby predložil

vyjadrenie lekára, že zdravotný stav žalobkyne v rade 2) [REDACTED] umožňuje zúčastniť sa pojednávania a je schopná výsluchu bez ohrozenia zdravotného stavu.

Dňa 2. októbra 2014 bolo okresnému súdu doručené potvrdenie od lekára žalobkyne v rade 2) a jej samotné vyjadrenie, že jej zdravotný stav sa zlepšil približne o 2 mesiace a nesúhlasí s prejednáváním veci bez jej prítomnosti.

Dňa 4. decembra 2014 okresný súd poslal opätovnú žiadosť spoločnosti [REDACTED] o poskytnutie informácie, či došlo k uzavretiu nájomnej zmluvy medzi ňou a žalovanou.

Dňa 22. decembra 2014 bola okresnému súdu doručená odpoveď, v ktorej spoločnosť [REDACTED] uviedla, že na rok 2005 bola uzavretá nájomná zmluva medzi ňou a žalovanou.

Dňa 1. apríla 2015 okresný súd nariadil termín pojednávania na 1. jún 2015.

Dňa 22. mája 2015 bola okresnému súdu doručená žiadosť žalobcov a ich právneho zástupcu o odročenie pojednávania nariadeného na 1. jún 2015.

Dňa 25. mája 2015 okresný súd zrušil plánovaný termín pojednávania z dôvodu ospravedlnenia právneho zástupcu žalobcov a nariadil nový termín na 30. september 2015.

Dňa 16. septembra 2015 okresný súd zrušil plánovaný termín pojednávania z dôvodu úmrtia žalobkyne v rade 2) [REDACTED].

Dňa 19. novembra 2015 bola Notárskemu úradu JUDr. Švachovej doručená žiadosť o oznámenie okruhu dedičov po nebohej žalobkyni v rade 2).

Dňa 24. novembra 2015 bolo okresnému súdu doručené oznámenie, že dedičské konanie po nebohej žalobkyni v rade 2) dosiaľ nie je právoplatne skončené.

Dňa 18. januára 2016 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-418 prerušil konanie do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v konaní pod sp. zn. 15 D 647/2015.

Dňa 12. septembra 2016 bolo okresnému súdu doručené oznámenie, že dedičské konanie vedené pod sp. zn. 15 D 647/2015 je právoplatne skončené.

Dňa 12. októbra 2016 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-455 pokračoval v konaní s novými žalobcami a dedičmi po nebohej žalobkyni v rade 2), a to 2a) [REDACTED], 2b) [REDACTED], 2c) [REDACTED].

Dňa 25. októbra 2016 bolo okresnému súdu doručené oznámenie o prevzatí zastupovania žalobcov v rade 2a), 2b) a 2c) ([REDACTED]).

Dňa 29. novembra 2016 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-461 vyzval žalobcov v rade 2a), 2b) a 2c), aby odstránili vady žaloby z 5. marca 2009.

Dňa 15. decembra 2016 bol okresnému súdu doručený spresnený žalobný petit pôvodnej žaloby z 5. marca 2009.

Dňa 18. januára 2017 okresný súd nariadil termín pojednávania na 8. marec 2017.

Dňa 7. marca 2017 bol okresnému súdu doručený návrh žalobcov v rade 1), 3) až 6) na úpravu petitu pôvodnej žaloby z 5. marca 2009.

Dňa 8. marca 2017 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré súd odročil na neurčito pre účely rozhodnutia o návrhu na úpravu petitu.

Dňa 13. marca 2017 bol okresnému súdu zo strany žalobcov v rade 1), 3) až 6) doručený znalecký posudok č. 2/2017, listinné dôkazy a vyjadrenie k dokazovaniu.

Dňa 21. marca 2017 okresný súd nariadil termín pojednávania na 24. máj 2017.

Dňa 27. marca 2017 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-495 pripustil zmenu petitu žaloby navrhnutú žalobcami v rade 1), 3) až 6) v podaní, ktoré bolo podané na okresnom súde 7. marca 2017.

Dňa 24. mája 2017 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré súd odročil na neurčito pre účely rozhodnutia o predložení návrhu na zmenu žalobného návrhu zo strany žalobcov v rade 1), 3) až 6) a žalobcov v rade 2a), 2b) a 2c).

Dňa 20. júna 2017 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-559 vyzval žalobcov v rade 2a), 2b) a 2c), aby pod následkom odmietnutia podaní z 23. mája 2017 a z 30. mája 2017 súdu ozrejmili, čoho sa mienia v konaní domáhať a na základe akých skutkových okolností. V rovnaký deň okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-562 vyzval žalobcov v rade 1), 3) až 6), aby pod následkom odmietnutia podaní z 19. mája 2017 a z 30. mája 2017 súdu ozrejmili, čoho sa mienia v konaní domáhať a na základe akých skutkových okolností.

Dňa 23. júna 2017 bola okresnému súdu doručená odpoveď na výzvu z 20. júna 2017 a čiastočné späťvzatie žaloby zo strany žalobcov v rade 2a), 2b) a 2c).

Dňa 6. júla 2017 bola okresnému súdu doručená odpoveď na výzvu z 20. júna 2017 [upravený žalobný petit, jeho materiálne odôvodnenie a spresnenie žalovanej sumy zo strany žalobcov v rade 1), 3) až 6)].

Dňa 26. septembra 2017 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právnej zástupkyne žalovanej k čiastočnému späťvzatiu žaloby zo strany žalobcov v rade 2a), 2b) a 2c).

Dňa 27. septembra 2017 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-579 rozhodol takto: „Súd konanie o žalobe žalobcov v rade 1/, 3/ až 6/ o zaplatenie 645,80 eur s príslušenstvom zastavil. Súd konanie o žalobe žalobcov v rade 2a/, 2b/ a 2c/ o zaplatenie 1.003,29 eur s príslušenstvom zastavil. Súd pripúšťa zmenu žaloby v nasledovnom znení: Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcom v 1/, 3/ až 6/ každému z nich sumu vo výške 464,51 eur s 9% úrokom z omeškania od 7.9.2006 do zaplatenia, do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcom 2a/,2b/ a 2c/ každému z nich sumu vo výške 1.248,70 eur s 9% úrokom z omeškania od 7.9.2006 do zaplatenia, do troch dní po právoplatnosti rozsudku.“

Dňa 22. novembra 2017 okresný súd nariadil termín pojednávania na 5. február 2018.

Dňa 11. januára 2018 bolo okresnému súdu doručené oznámenie, že došlo k úmrtiu žalobcu v rade 2b).

Dňa 18. januára 2018 bola Notárskemu úradu JUDr. Zuzany Kolembusovej doručená žiadosť o oznámenie okruhu dedičov po nebohom žalobcovi v rade 2b) [REDACTED].

Dňa 24. januára 2018 okresný súd zrušil plánovaný termín pojednávania z dôvodu úmrtia žalobcu v rade 2b) a nenariadil nový termín, dokým sa nezistí okruh dedičov po nebohom.

Dňa 5. februára 2018 okresný súd uznesením č. k. 17 C 37/2009-607 pokračoval v konaní s novými žalobcami a dedičmi po nebohom žalobcovi v rade 2b), a to: 2ba) [REDACTED], 2bb) [REDACTED], 2bc) [REDACTED], 2bd) [REDACTED].

III.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

7. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní „o zaplatenie 6068,88 eur... s príslušenstvom“ vedenom pod sp. zn. 17 C 37/2009 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

9. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

10. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov

garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

10.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní môže predstavovať určitý stupeň faktickej zložitosti súvisiaci najmä s neustálym upresňovaním, menením a dopĺňovaním žalobného návrhu sťažovateľkami (Patta v. Česká republika, rozsudok č. 12605/06 z 18. 4. 2006). Okrem uvedeného dochádzalo k úmrtiam účastníkov konania a vytvorila sa tak úzka väzba s paralelne prebiehajúcimi dedičskými konaniami, pričom bez prihliadnutia na stav a výsledok súvisiacich dedičských konaní nebolo možné v napadnutom konaní pokračovať (m. m. Bečvář a Bečvářová v. Česká republika, rozsudok č. 58358/00 zo 14. 12. 2004).

Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

10.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľiek v preskúmvanej veci, treba poukázať predovšetkým na to, že ako to z chronológie úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva (pozri bod II/5 tohto nálezu), k neprimeranému predĺženiu tohto konania prispeli najmä samotné sťažovateľky, resp. ich právny zástupca (čo treba zohľadniť na vrub sťažovateľkám) tým, že rôznymi, síce právne dovolenými postupmi (úpravou petitu, úpravou výšky žalovanej sumy, rozšírením, zúžením a menením žalobného návrhu) priebežne minimálne desaťkrát oddaľovali vykonanie procesných úkonov okresného súdu. Okrem uvedeného k predĺženiu napadnutého konania prispeli sťažovateľky aj tým, že opakovane požiadali o odročenie nariadených pojednávaní (napr. 29. marca 2010, 17. septembra 2014, 1. júna 2015), pričom od septembra 2014 do marca 2015 okresný súd nemohol pokračovať v postupe pre chorobu účastníčky konania, čo je samozrejme ospravedlnený dôvod, avšak predĺženie z podobných dôvodov nemožno pričítať ani na vrub konajúcemu súdu. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že

sťažovateľky svojím postupom v podstate samy znemožnili okresnému súdu plynulo konať v danej občianskoprávnej veci.

Pokiaľ sťažovateľky podali procesné návrhy (opravné prostriedky, námietku zaujatosti a pod.), ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných navrhovateľom procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy (napr. I. ÚS 31/01). Samozrejme sťažovateľky si za takýchto okolností museli byť vedomé toho, že dôjde k predĺženiu predmetného konania a že je to tiež dôvod, že vec nemohla byť ukončená v kratšom časovom horizonte. *Z uvedených dôvodov však správaním sťažovateľiek neboli vyvolané zbytočné prietahy v napadnutom konaní.*

10.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že z prehľadu procesných úkonov opísaných zo súdneho spisu, ktorý bol ústavnému súdu zapožičaný, vyplýva, že okresný súd od podania návrhu (6. marca 2009) konal vo veci v podstate priebežne, pričom dbal na záujmy a právnu istotu účastníkov konania. Významnejšiu nečinnosť počas celého trvania napadnutého konania nemožno pričítať okresnému súdu. Ústavný súd síce pripúšťa, že pri celkovom trvaní posudzovaného konania v období od 8. septembra 2010 do 3. februára 2011 (päť mesiacov) neboli úkony súdu efektívne, resp. v tomto období bol okresný súd v napadnutom konaní krátkodobo nečinný. Z judikatúry ústavného súdu však vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 47/03 a v ňom odkaz na predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu). V okolnostiach danej veci ojedinelá a krátkodobá nečinnosť súdu neovplyvnila podľa názoru ústavného súdu skutočnosť, že vec dosiaľ nebola meritórne skončená. Možno konštatovať, že napadnuté konanie od podania žalobného návrhu sťažovateľkami až do 11. januára 2018 [keď došlo k úmrtiu žalobcu v rade 2b)] trvalo takmer deväť rokov, čo je už na hranici ústavnoprávnej tolerovateľnosti. Vec sa však necelý jeden rok nachádzala na odvolacom súde, pričom toto obdobie nemožno pripísať na ťarchu okresného súdu a postup krajského súdu sťažovateľkami napadnutý nebol. Skutočnosťou tiež je, že konanie bolo od 18. januára 2016 do 12. septembra 2016

(deväť mesiacov) prerušené. Podľa konštantnej judikatúry pritom ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu, tak ako je to v prípade prerušenia konania, neposudzuje v zásade ako zbytočné prietahy v súdnom konaní (napr. II. ÚS 3/00, I. ÚS 78/02, III. ÚS 42/02). Na strane okresného súdu teda minimálne jeden a pol roka existovala tolerovateľná prekážka jeho postupu, ktorá spočívala jednak v prerušenom konaní (počas ktorého okresný súd pravidelne sledoval stav súvisiaceho dedičského konania), a tiež v tom, že okresný súd z dôvodu využitia právnych prostriedkov nápravy účastníkmi konania nemal k dispozícii predmetný spis. V dôsledku uvedených skutočností možno konštatovať, že hoci postup súdu v danej veci nebol vždy bez prietahov, nevyznačuje sa takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 63/00). Niet pochyb o tom, že okresný súd v napadnutom konaní rozhoduje dlho, avšak v dôsledku toho, že sťažovateľky neustále upresňovali petit svojho žalobného návrhu, okresný súd sa musel sústrediť predovšetkým na procesnoprávne riešenia. V tejto súvislosti už ústavný súd konštatoval, že požiadavka na konanie bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy môže mať svoju plnú relevanciu len pri takých návrhoch, ktoré spĺňajú všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti (napr. II. ÚS 165/08).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že nebolo možné z hľadiska komplexného posúdenia inkriminovaného konania považovať postup okresného súdu v ňom za porušenie práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Postup okresného súdu, aj keď nebol celkom efektívny, sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo všetkých uvedených dôvodov a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

11. Sťažovateľky okrem vyslovenia porušenia označených základných práv navrhli, aby ústavný súd svojím rozhodnutím prikázal okresnému súdu konať vo veci bez

zbytočných prier'ahov, a domáhali sa aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia a trov právneho zastúpenia.

V zmysle ustanovenia § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší. V zmysle odseku 4 citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Z uvedeného vyplýva, že tieto výroky sú viazané na vyhovenie vo veci samej. Keďže v uvedenom prípade ústavný súd dospel k záveru, že práva, ktorých porušenie s'ťažovateľky namietali, porušené neboli, uvedenými návrhmi sa pri svojom rozhodovaní už nemusel zaoberať.

12. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému z účastníkov, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trov. Keďže s'ťažovateľky v konaní neuspeli, nepripadalo do úvahy, aby sa ústavný súd zaoberal ich návrhom na náhradu trov konania.

13. Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2018